

Az, hogy mit értünk kulturális örökség alatt, folyamatosan változik.

- ▶ **TUDATOS:** az antikvitásban és a középkorban csak az számított megőrzendő értéknek, amit kifejezetten az emlékezés, tiszteletadás céljából építettek.
- ▶ **RÉGI:** a reneszánszban kezdődött az antik műemlékek tisztelete, ekkor vált a régiség értéké. Megszületett a történeti emlék fogalma.
- ▶ **NEMZETI:** francia forradalomban alakult ki a nemzeti örökség gondolata. Az örökség ettől fogva a nemzeti összetartozás és identitás eszközévé is vált.
- ▶ **EMLÉKEZET:** az 1970-es évektől terjedt el a kulturális örökség fogalma. Ez kiegészíti a történeti építészet emlékeit az emlékezettel. Vagyis már nem csak az értékes, ami régi, hanem az is, ami fontos a közösség önmeghatározása szempontjából.
- ▶ **KORTÁRS:** a kulturális örökség fogalma ma már kiterjed napjaink jelenségeire is. 2003 óta például a digitális örökség is a kulturális örökség része (például videó játékok, digitális archívumok).

Szerinted mitől lesz ma valami kulturális örökség? És mitől válhat valami az épített örökség részévé?

FOLYTONOSSÁG – VÁLTOZÁS – ÉRTÉK

Lehet érték a folyamatosság (**kontinuitás**): például a húsvéti locsolás, amit minden évben megismétlünk, a kulturális örökségünk részévé vált.

De értéké válhat a folytonosság megtörése is (**díszkontinuitás**): jáki templomot román stílusban kezdték el építeni a 12. században, a tatárjárás miatt azonban félbe maradt az építkezés. A tatárjárás után már az új divatnak megfelelően folytatták. Erről tanúskodik a bejárat: alul félköríves (román kori), majd egy törés után csúcsíves (gótikus) boltozatok keretezik.

A te környezetben mi hagyományozódik generációról generáció-ra? Miben nyilvánul meg az állandóság vagy a változás?

FOLYTONOSSÁG – VÁLTOZÁS – VÉDELEM

A kulturális örökség megőrzésének kulcsa a **folytonosság**. Ezt egyrészt a nemzedékről nemzedékre való áthagyományozódás, másrészt a védelemre vonatkozó szabályok biztosítják.

Bizonyos esetekben azonban épp egy **törés** jelentheti az értékek védelmét. A pécsi ókeresztény sírkamrák azért maradtak fenn épességben, mert évszázadokig betemetve, elfeledve pihentek a föld alatt, így az időjárás nem tett kárt az érzékeny falfestményekben. A mai technológiával már lehetséges volt úgy feltárni, konzerválni és bemutatni őket, hogy továbbra se essen kár bennük.

Néha előfordul, hogy a régit teljesen le kell rombolnunk ahhoz, hogy új értéket tudjunk létrehozni. A gyorsan növekvő Pest és Buda egyesítése után elengedhetetlen volt egy újabb dunai átkelő építése. Bár az Erzsébet híd építése miatt le kellett bontani a klasszicista pesti belváros egy részét, az új híddal és a pesti hídfő mentén épült historizáló palotákkal új értékek jöttek létre, amelyek ma már az épített örökségünk részévé váltak.

Szerinted meddig kell őriznünk a kulturális örökséget?